

NAJBOLJI STRIELAC
NAŠE REPREZENTACIJE
U LIGI NACIONA

FER IGRA

Broj 16 | Podgorica, decembar 2018.

Revija Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore

**Stefan
Mugoša:
Fudbalska
sreća u
Južnoj Koreji**

strane 4-5

SINDIKAT PROFESIONALNIH FUDBALERA USKORO SLAVI DECENIJU POSTOJANJA

Naših i vaših 10 godina

strane 12-13

BOŽO MARKOVIĆ
FUDBALER SUTJESKE

**Veliki povratak
otpisanog**

strane 6-7

SEMINAR O MENTALNOM
ZDRAVLJU FUDBALERA

**Problemi koji
više nisu tajna**

strane 12-13

2009.

28. septembra održana je osnivačka Skupština SPFCG, na kojoj je za predsjednika izabran Željko Janović.

2011.

potpisani Memorandum o saradnji sa FSCG.

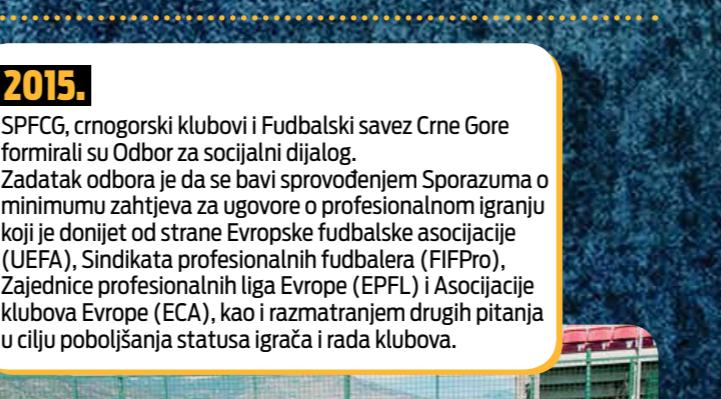
Saradnja FSCG i SPFCG se zasniva na načelima: univerzalnosti fudbala kao sportske igre; solidarnosti među svim učesnicima u sportu; jednakosti i zabrane diskriminacije u odnosu na pol, rasu, boju kože, nacionalnu i vjersku pripadnost, članstvo u političkim partijama i seksualnu orijentaciju; integriteta fudbalskih takmičenja i nezavisnosti od spoljnih uticaja (finansijskih, komercijalnih, političkih) koji mogu ugroziti osnovne vrijednosti sporta; poštovanju i zaštiti statusnih prava profesionalnih fudbalera; poštovanju i zaštiti radnih prava profesionalnih fudbalera, po nastupanju zakonske osnove 2016. su potpisane dopune Memoranduma.

2012.

SPFCG je na Kongresu u Vašingtonu, 9. oktobra, primljen u punopravno članstvo FIFPro. Delegaciju SPFCG su sačinjavali Željko Janović i Vladimir Krsmanović. Godinu ranije na Kongresu u Tel Avivu, SPFCG je dobio status kandidata za prijem u FIFPro.

2014.

Osnovan je Ženski odbor u okviru Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore. Organizovan prvi izbor najboljeg tima Prve crnogorske Telekom fudbalske lige. Najbolji tim biraju igrači svih prvoligaških klubova.

2015.

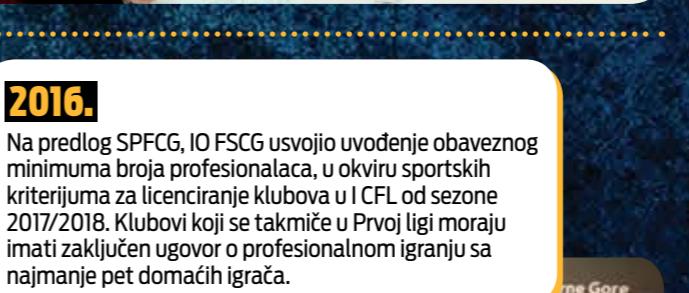
SPFCG, crnogorski klubovi i Fudbalski savez Crne Gore formirali su Odbor za socijalni dijalog. Zadatak odbora je da se bavi sprovodenjem Sporazuma o minimumu zahtjeva za ugovore o profesionalnom igranju koji je donijet od strane Evropske fudbalske asocijacije (UEFA), Sindikata profesionalnih fudbalera (FIFPro), Zajednice profesionalnih liga Europe (EPFL) i Asocijacija klubova Europe (ECA), kao i razmatranjem drugih pitanja u cilju poboljšanja statusa igrača i rada klubova.

2015.

Odigrana prva utakmica tima sastavljenog od igrača bez ugovora, u okviru Međunarodnog turnira povodom 50 godišnjice FIFPro, protiv odgovarajuće ekipе Srbije i pokrenut Projekat trening kampa za igrače bez ugovora. Selekciju igrača Crne Gore, koju je sa klupe predvodio Nikola Rakojević, sa pomoćnikom Željkom Damjanovićem, činili su Blažić, Obradović, Mitrović, Todorović, Martinović, Todorović, Burzanović, Tomić, Delić, Savićević, Milić, Mijatović, Božović, Raičević i Kalezić.

2015.

Počela edukativna kampanje na terenu "Reci ne namještanju mečeva"

2016.

Na predlog SPFCG, IO FSCG usvojio uvođenje obaveznog minimuma broja profesionalaca, u okviru sportskih kriterijuma za licenciranje klubova u I CFL od sezone 2017/2018. Klubovi koji se takmiče u Prvoj ligi moraju imati zaključen ugovor o profesionalnom igranju sa najmanje pet domaćih igrača.

2017.

Ekipa SPFCG, sastavljena od igrača bez ugovora učestvovala na FIFPro međunarodnom turniru za igrače bez ugovora u Zagrebu. Počela zajednička kampanja SPFCG i FSCG protiv namještanja mečeva, pod sloganom: Prepoznaj, odupri se i prijav!

ŽELJKO JANOVIĆ, PREDSJEDNIK SPFCG

NAŠIH PRVIH DESET GODINA

Poštovani fudbaleri,

Kao i na kraju svake, tako i na kraju ove godine sumiraju se utisci, a naši su ponovo pozitivni i sa velikim optimizmom čekamo narednu, jubilarnu.

Uzimamo u godinu u kojoj ćemo proslaviti deceniju našeg rada – 28. septembra 2009. godine osnovan je Sindikat profesionalnih fudbalera Crne Gore.

Naš ultimativni cilj bio je da napravimo bolje okruženje za igrače, za fudbal u cjelini.

Mislim da smo, korak po korak, bliži tom cilju, iako je ovo „posao“ bez kraja i nikada neće moći da bude potpuno završen, s obzirom na to da se fudbalski svijet mijenja, razvija, napreduje...

Uradili smo, čini se, mnogo toga, a najviše smo ponosni na činjenicu da ispunjavamo svrhu našeg postojanja – da smo u svakom trenutku, u svakoj situaciji, na usluzi fudbalerima za svaku vrstu pomoći.

Kao i našoj krovnoj organizaciji – FIFPro, tako je i nama – igrač uvijek na prvom mjestu, i sve što radimo, sve što smo uradili i šta ćemo uraditi biće namijenjeno stvaranju ambijenta da se fudbaleri u Crnoj Gori, kao i naši igrači koji su u inostranstvu, osjećaju ugodno i zaštićeno.

Šta smo uradili u minulih deset godina, koje su naše najznačajnije aktivnosti na unutrašnjem i međunarodnom planu, pročitajte u ovom broju Fer igre.

STEFAN MUGOŠA, NAJBOLJI STRIELAC NAŠE REPREZENTACIJE U LIGI NACIONA

PRONAŠAO SEBE U Južnoj Koreji

Kajzerslautern, Aue,
Minhen 1860, Karl-
srue...

Dugo je Stefan Mugoša tražio sebe po Evropi. Nije da nije postizao golove, često je znao i da bljesne nekim fantastičnim potezom, ali mu je nedostajao kontinuitet igara - ono što je potrebno svakom pravom golgeteru.

Veliki potencijal dokazivao je povremeno i u reprezentaciji Crne Gore - dva gola Poljacima u prošlim kvalifikacijama, od kojih je jedan bio pravo remek-djelo, „makazicama”, u Varšavi, pa majstorijska protiv Turske u prijateljskom meču...

U potrazi sa minutažom u klubu, za sredinom u kojoj će potpunosti pokazati kvalitet koji posjeduje, Mugoša je krenuo istočno - preko moldavskog Šerifa iz Tiraspolja, gdje je dobio minute u grupnoj fazi Lige šampiona prošle sezone, pa sve do Dalekog istoka, korejskog Inčon junajteda.

U Južnoj Koreji se, napokon, pronašao fudbalski - toliko da mu se ne mrda nazad, u Evropu. Barem ne za sada...

- Kada se javio Inčon junajted, čuo sam se sa Dejanom

Damjanovićem, koji je legenda u Koreji. Bukvalno mi je rekao - ‘dolazi’! Kazao mi je da se radi

o ozbiljnoj ligi, sa sjajnim stadionima, navijačima, o ozbiljnoj zemlji prije svega, gdje poštuju strane igrače - priča

Mugoša u razgovoru za „Fer

jiliu korejske K-lige!

Azija prija Stefanu Mugoši...

- Odlazak u Južnu Koreju bio

je veliki izazov za mene, nešto potpuno novo. Od prvog dana

je

sve

išlo

svojim

tokom,

najbolje

moguće. Osjetio sam i pravu ‘konekciju’ sa navijačima, što je bilo od velikog značaja i dalo mi je pravi vjetar u leđa.

Iznad

svega

- došao

sam

spreman

i u

dobroj

formi,

željan

dokazivanja. Sve su

to faktori koji su uticali da

odigram

najbolju

sezonu

u karijeri - ističe Mugoša.

Inčon junajted bio je i prvi klub u Koreji 37-godišnjeg Dejan Damjanovića, nekadašnjeg crnogorskog reprezentativca. Preko Seula, do Suvona - Boske je preko 150 golova stekao status božanstva u Južnoj Koreji.

Može li Mugoša da mu se približi?

- On je ovdje neprevaziđen i ne gajim iluzije - igrajući za Seul davao je preko 20 golova svake sezone, ono što su Ronaldo i Messi u Evropi, Damjanović je bio u Koreji. Mislim da ne pretjerujem, toliko je popularan...

Da bi dostigao njegovu slavu, Mugoša, za početak, treba da ostane u Koreji...

Najveće priznanje dobio je, međutim, kolo prije kraja, kada je izabran za najboljeg nova-

SVAKI GOL ZA REPREZENTACIJU PAMTIĆU VJEĆNO

Stefan Mugoša je 27 puta nosio dres crnogorske reprezentacije, postigao je šest golova.

Pet je dao u takmičarskim mečevima - dva Poljacima u prošlom kvalifikacionom ciklusu, kao i tri u Ligiji nacija protekle jeseni, gdje je bio i najbolji strijelac naše reprezentacije.

- Te utakmice i golovi mi posebno znače, jer najviše volim da igram za reprezentaciju, najljepši osjećaj koji jedan sportista može da doživi jeste kada nosi dres svoje države. I ranije, kada sam imao manju minutažu u klubovima, svaki dolazak na pripreme reprezentacije me je punio samopouzdanjem - kaže 26-godišnji napadač.

Šta znači kontinuitet igara u klubu Mugoša je pokazao ove sezone, kada je bio najbolji igrač naše reprezentacije u Ligiji nacija. Postigao je tri gola, dva Litvaniji, jedan Srbiji...

- Drago mi je zbog golova, ali žalim što nismo postigli bolji rezultat. Bili smo oslabljeni gotovo na svakom meču, nedostajali su najvažniji fudbaleri, i to se osjetilo. Nadam se da ćemo u kvalifikacijama za Evropsko prvenstvo imati više sreće, da će nas zaobići povrede. Ako bude tako, ubijeden sam da možemo da se nosimo sa svakom reprezentacijom - istakao je Mugoša.

skoncentrisan sam na sebe. fudbalu i u životu, sve mi prija. Vidjećemo šta će biti, godine su predamnom. Mugoša vjerojatno ostaje u Koreji... - Za sada ne razmišljam o povratku u Evropu. Lijepo mi je u Aziji, snašao sam se i u

CRNA GORA ZAVRŠILA LIGU NACIONA NA 3. MJESTU U GRUPI

Povrede sasjekle „sokole”, nova šansa u kvalifikacijama za EP

Crnogorski reprezentativci pred početak meča sa Srbijom u Beogradu

Premijerni nastup u Ligiji nacija, novoformiranom takmičenju Uefa, fudbalska reprezentacija Crne Gore završila je na 3. mjestu grupe C4, iza Srbije i Rumunije, a ispred Litvanije. Upravo sa te pozicije ekipa Ljubiša Tumbakovića je i zrijevana u martu u Lozani, kada se našla u trećem šeširu Lige C.

Ciklus je dobro počeo, remi protiv Rumunije u Pločeštvu (0:0) i pobeda protiv Litvanije pod Goricom (2:0) stigli su kao najava da Crna Gora može da prebaci rejting - da zauzme 1. ili 2. mjesto u grupi i konkuriše za plasman u plej-off za Evropsko prvenstvo.

Povrede su, međutim, od početka bile „vjerni“ pratilac crnogorske reprezentacije, a kao po pravilu, nedostajali su najvažniji fudbaleri.

Rezultatski, to se prvi put osjetilo u oktobru, u derbiju grupe i prvom, istorijskom duelu Crne Gore i Srbije, nekadašnjih članica državne zajednice.

Bez Stefana Savića u odbrani, Crna Gora je (pre)lako poklekla protiv kvalitetnog protivnika i porazom 2:0 značajno smanjila šanse da zauzme 1. mjesto u grupi.

Ako je igra na terenu bila ispod očekivanja, onda su atmosfera na stadionu i organizacija meča „visokog rizika“, kako ga je proglašila Uefa, bili na - vrhunskom nivou.

Rezultatski, crnogorska reprezentacija se brzo povratila, ubedljivom pobedom protiv Litvanije u Viljnušu (4:1), ali su za novembarski, odlučujući blok-mečeva, sa Srbijom u Beogradu i Rumunjom u Podgorici, opet nedostajali najvažniji fudbaleri.

Desetkovana Crna Gora, bez Stevana Jovetića, Stefana Savića, Nikole Vukčevića, Žarka Tomaševića i Filipa Stojkovića, izgubila je od Srbije 2:1 i od Rumunije 1:0, i tako završila takmičenje na 3. mjestu.

- Iako su faktori na koje ne možemo da utičemo uticali na igre i na rezultate, ja lično nisam zadovoljan - kazao je selektor Ljubiša Tumbaković.

Šansa da se popravi utisak, međutim, stiže veoma brzo - već u martu 2019. kreću kvalifikacije za Evropsko prvenstvo, koje će se igrati u ubrzanom sistemu, do novembra, a Crna Gora je zrijevana u grupi A sa Engleskom, Češkom, Bugarskom i Kosovom.

Dvije prvoplascirane selekcije izboriće plasman na Evropsko prvenstvo. Crna Gora otvara ciklus utakmicom sa Bugarskom u Sofiji 22. marta, a završava duelom sa Engleskom na „Vembliju“ 14. novembra 2019.

**BOŽO MARKOVIĆ,
CRNOGORSKI
FUDBALSKI „LAV”**

Snagom volje prevazišao limite

U drugom dijelu prošle sezone, 10. marta 2018., na utakmici Sutjeska - OFK Titograd (tadašnja Mladost) napadač Nikšićana Božo Marković zadobio je tešku povredu koljena, jednu od najtežih u fudbalu, sportu uopšte - rapturu prednjeg ukrštenog ligamenta koljena.

Za nekog ko ima 29 godina, takva povreda predstavljalaa bi ozbiljno iskušenje - da li uopšte da nastavi dalje?

Ne i za Markovića, koji nije imao dilemu, čak ni prvog dana kada mu je postavljena dijagnoza. A ona nije bila obećavajuća - pauza od najmanje osam mjeseci, bez fud-

bala do kraja godine.

- Kada je sve prošlo, kada sam opet stao na noge, trenirao sam i po četiri puta dnevno - opisuje Marković za „Fer igru“ drugu fazu svog oporavka.

Povratak je bio zapanjujući - 5. oktobra 2018., nešto više od pola godine nakon povrede, Marković je zaigran i postigao gol već na prvoj utakmici.

Desilo se to u Kup meču protiv Iskre, kada je gurnuo loptu u mrežu, otrčao kod navijača i - zaplakao.

- Isplakao sam se kao malo dijete. Bilo mi je to potrebno, isto koliko je i čovjeku

potrebito vazduha. Kao da nikad nisam igrao prije toga, nekom ko se tako veže za fudbalski teren, ne postoji ništa na svijetu što bi ga toliko ispunilo - priča Božo Marković.

Šta je snagom volje postigao napadač Sutjeske, najbolje govori i jedno poređenje iz Engleske, sa napadačem top-nivoa, fudbalom najvećeg evropskog kalibra.

Britanski mediji bili su u čudu kako je Zlatan Ibrahimović, dok je nosio dres Manchester junajteda, bilo dovoljno samo 210 dana da se oporavi od istovjetne povrede.

“ Ne bih nikome poželio ovakvu povredu, ali ona je tako česta, oni koji se suoče sa njom moraju da je prihvate i krenu dalje, uz pomoć svih. Meni je ovo ‘proletjelo’, kao da je trajalo 20 dana, a ne šest i po mjeseci

Napadač Sutjeske oporavio se od jedne od najtežih povreda u sportu brže čak i od Zlatana Ibrahimovića, kojem su se engleski mediji divili kako se vratio na teren nakon samo 210 dana

207

dana trajao je oporavak Boža Markovića nakon teške povrede - rapture prednjeg ukrštenog ligamenta koljena. Zlatan Ibrahimović je bio heroj 2016. godine, kada se noseći dres Manchester junajteda vratio na teren nakon 210 dana, a doživio je istovjetnu povredu

ŠTETA ŠTO NISMO IMALI BOLJI START, ALI JE I ČETIRI BODA DOBRA ZALIHA

Sutjeska je jesenji šampion - aktuelni prvak Crne Gore završio je prvu polusezonu sa četiri boda više od Zeta i OFK Titograda, sedam više od Budućnosti.

- Sad tek vidimo koliko su nas koštali kiksevi na početku sezone, i to na našem terenu protiv Mornara, Lovćena, Iskre... Da smo dobili barem dvije utakmice, umjesto remija, mogli bismo da pričamo i o nedostiznoj prednosti - ističe Božo Marković, koji je prvi strijelac Sutjeske sa pet golova u prvenstvu i jedan u Kupu. Nije, međutim, ni bilo realno očekivati da Nikšićani nastave u ritmu iz prošle sezone, kada su osvojili titulu sa rekordna 22 boda prednosti u odnosu na Budućnost.

- Moramo da budemo realni, teško je bilo nastaviti takav ritam, jer ono je bilo impresivno, a ipak nas je napustilo mnogo važnih igrača. Trebalo je vremena da se novi fudbaleri uigraju, a na našu sreću, konkurenti nisu iskoristili naše kikseve. Kada smo se stabilizovali, počeli smo da se odvajamo na vrhu - kaže Marković. Ipak, daleko od toga da je sve gotovo...

- Liga je ujednačena i sve je otvoreno. Budućnost već traži pojačanja, OFK Titograd je opasan, Zeta ako zadrži tim je takođe nepredvidiva, Petrovac takođe... Neće biti lako zadržati prednost, ali mi ulazimo u drugu polusezonu sa ciljem da je povećamo - ističe napadač Sutjeske. Nikšićani su se plasirali i u polufinale Kupa...

- Ove sezone smo u trci za oba trofeja, zbog čega je možda ovo još uspješnija jesen nego prošle godine, iako smo tada imali mnogo veću prednost na tabeli - naglašava Marković.

- Lavovi se oporavljaju brže nego ljudi - glasio je odgovor švedskog napadača.

A crnogorski „lav“, Božo Marković, oporavio se još brže - tačno 207 dana je prošlo od povrede, do povratka takmičarskom fudbalu.

- Mjesec dana nakon povrede operisao me je Nikola Bulatović, koji je doktor “lavica”, ženske rukometne reprezentacije. Tih mjesec dana prije operacije možda su i bili ključni - vježbao sam svaki dan kako bih ojačao mišiće noge, što mi je kasnije mnogo pomoglo - priča Marković.

Marković kaže da je za pola godine odradio preko 500 treninga...

- Drugi dan nakon operacije mogao sam da savijem nogu za 90 stepeni. Dvadesetak dana nakon operacije počeo sam da vozim biciklo, što je po nekim bilo suludo, ali ja sam osjetio da mi prija i da mi pomaže. Poslije mjesec dana dogodila mi se najljepša stvar - dobio sam čerkicu. Tada sam i ‘bacio’ štak - prisjeća se Marković.

Oporavak je išao etapno, ali i neočekivano brzo...

- Nakon nešto više od dva mjeseca trčao sam pravolinjski, bez ikakvih problema, radio po programu našeg trenera Koste Goranovića. On mi pripisuje pet čučnjeva, a ja ih uradim 15, tako je to išlo... Uz sve to imao sam i dodatne treninge - biciklo, bazen, teretana. Tri i po mjeseca nakon op-

eracije, počeo sam da treniram sa ekipom, bez ikakvih ograničenja. Čekao sam prvu utakmicu i dočekao je.

Nije to bio bilo kakav povratak - odmah gol, nekoliko sedmica kasnije još jedan, protiv Rudara, pa još jedan, ponovo protiv Iskre, u prvenstvu, na kraju i pogoci OFK Titogradu i Grblju (dva). Djeluje nestvarno, ali je tako - Marković je jedan od najzaslužnijih za sjajnu seriju Sutjeske, koja je rezultirala jesenjom titulom.

Iako je napadač, kada je Nikola Rakojević ljetos dao znak za početak priprema, bio daleko od ozbiljnog fudbala...

- Naravno da nisam očekivao baš takav povratak, ali sam priželjkivao i potajno se nadao da će postići neki gol i pomoći timu. Eto, pogodilo se da sa mojim golovima krenu i bolje igre tima, iako to nije moja zasluga - cijela ekipa je radila naporno da bi finiširala prvu polusezonu na pravi način - skroman je Božo Marković, nekadašnji napadač Mornara, Dečića i OFK Titograda.

Podrška saigrača, ljudi iz kluba, ali i prijatelja, porodice - nešto je što mu je, kako kaže, najviše pomoglo...

- Ne bih nikom poželio ovakvu povredu, ali ona je tako česta, oni koji se suoče sa njom moraju da je prihvate i krenu dalje, uz pomoć svih. Meni je ovo ‘proletjelo’, kao da je trajalo 20 dana, a ne šest i po mjeseci - zaključuje Marković.

Od svog osnivanja, pa tako i do danas, jedan od glavnih ciljeva Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore, bio je pravna zaštita fudbalera u njihovim odnosima, prevašodno sa fudbalskim klubovima, ali i relacijama koje su se ticele samih krovnih organizacija, poput FIFA i nacionalnih fudbalskih saveza.

Progres razvoja pravne zaštite koju Sindikat pruža svojim članovima, išao je postepeno, da bi u posljednjih nekoliko godina dobio novi zamah, formiranjem stalne pravne jedinice pri Sindikatu, koju vodi pravni tim advokata i koja se, osim klasičnim zastupanjem interesa igrača pred arbitražnim tijelima, na domaćem i međunarodnom planu, bavi još i sveobuhvatnim konsaltingom, pokušavajući da savjetodavnim pristupom pruži igračima sve relevantne informacije u vezi fudbalskog angažmana, kako bi oni relaksirano mogli da se bave samo i isključivo fudbalom, a ujedno i da sprječi potencijalne sporove koji mogu nastati u vezi sa tim angažmanom.

Pomenuti tim pravnih stručnjaka je, već, od svog formiranja na posljednjoj Skupštini Sindikata, uzeo ušešća u brojnim pravnim postupcima, uključujući i postupke arbitraže pred FIFA Komorom za rješavanja sporova, čime biva prepoznat kao pouzdan i čvrst partner svim članovima Sindikata u njihovim nastojanjima da ostvare „pravo na pravdu”, kada su u pitanju odnosi u fudbalu.

Treba pomenuti da je ostvaren i vidan napredak u saradnji sa pravnim stručnjacima iz FIFPro krovne organizacije i da u međusobnoj koordinaciji, crnogorski pravni tim Sindikata, uspeva da na potpuno ravnopravnim osnovama, pruža zaštitu svakom članu Sindikata, ma gdje igrao u svijetu, pritom uživajući punu podršku kolega iz cijelog svijeta, koji su u svakom trenutku spremni, da na zahtjev crnogorskog Sindikata, našim igračima pruži pravnu potporu, kako ni u jednom trenutku ne bi bili lišeni zaštite. S druge strane, crnogorski Sindikat je imao priliku da pravnu zaštitu pruži i članovima drugih nacionalnih Sindikata, kako bi uzajamna kooperacija dobila puni smisao, što je naravno iskustvo više i za sam Sindikat i za pravni tim.

Sindikat je u proteklom periodu, imao gotovo podjednak broj predmeta kako pred domaćom arbitražom, tako i pred međunarodnom, i gotovo svi slučajevi su riješeni u korist igrača ili određenim sporazumom sa klubovima, među kojima treba izdvojiti slučaj Bogdana Milića protiv FK Saipa iz Teherana (Iran), zatim slučajeve Stefana Cicmila i Jasmina Agovića protiv FK Vlaznija iz Skadra (Albanija), te slučajeve

Ivana Boškovića protiv FK Sutjeska ili Filipa Mitrovića protiv FK Budućnosti.

Naravno, navedeni slučajevi samo su jedni od brojnih koji su završeni ili se trenutno vode, s tim što treba naglasiti da je princip rada pravnog tima uvijek bio takav da se, prije posezanja za pravnim sredstvima, pokuša naći model sporazuma između igrača i kluba, kako bi se sporna situacija riješila bez uplitanja treće strane, vodeći računa i o tome da klubovi, nekada, nisu objektivno u mogućnosti da izmire dugovanja na vrijeme ili da ispoštuju neko pravilo tretmana igrača, ali opet sve s glavnim ciljem postizanja zaštite

padaju, posebno, prije zaključenja ugovora sa klubom, kada je obično i potrebno koristiti pravno znanje i kada je cjelishodno dobiti ispravan pravni savjet.

Ovakav pristup je urođio i plodom, budući da je u periodu za nama, nekoliko domaćih igrača, koji su nastupali za inostrane klubove, koristilo navedene benefite, što se, zasad, pokazalo kao ispravan potez, koji je doprinio boljoj svijesti tih igrača o pravima koja im pripadaju i jasnijoj slici posljedica ugovora koji potpisuju. Na kraju, istakli bismo da su svi uspjeli u prethodnom intervalu, samo dali „vjetar u leđa” cijelom Sindikatu, a naročito

interesa igrača, članova Sindikata.

Pravna „bitka” za mnoge igrače je pojam o kome malo znaju, pogotovo ako se nikada u svom iskustvu nisu susretali sa tim, zbog čega rukovodstvo Sindikata, prilikom svake akcije koja uključuje kontakt sa igračima, nastoji da apostrofira da svaki član Sindikata može koristiti pravne usluge Sindikata i da može dobiti bilo koji podatak koji se tiče njegovog odnosa sa pojedinim fudbalskim klubom i pravima koja mu, kao igraču, pri-

njegovom pravnom timu da još agilnije i još samouverenije, predano radi na unapređenju razumijevanja prava koja fudbalerima pripadaju i pružaju pravne zaštite pred nadležnim organima, kako bi, u konačnom, fudbaleri shvatili da nisu sami i da postoje ljudi i organizacija koji stoje iza njih i koji će učiniti sve, u granicama mogućeg, da njihova karijera bude lišena neprijatnih momenata koje sa sobom nose nesuglasice sa klubovima i u krajnjem - pravni sporovi.

NIKOLA KRSTOVIĆ, FUDBALER ZETE

Crnogorski bombarder: Počeo kao golman, sad je napast za golmane

“Svjestan sam da bez treniranja i odričanja ne mogu postići ništa. U periodu kada treniram slabije, odmah osjetim da mi nešto nedostaje. Rad je postao sastavni dio mog života”, ističe Krstović

Nikola Krstović ima 18 godina, a već treću sezonu je jedan od glavnih aktera crnogorske klupske scene.

Jedan od rijetkih mladića koji su posljednjih godina sa terena CFL skrenuli pažnju klubova iz zapadne Evrope.

Debitovao je sa 16 godina i 18 dana. Već je odigrao 76 mečeva u prvoligaškoj konkurenciji, upisao 25 golova.

A počeo je – kao golman.

„Sa osam godina sam počeo da treniram. Krenuo sam od pozicije golmana, ubrzo sam se prebacio na mjesto odbrambenog igrača, a zatim i napadača. Tako je krenula priča”, kazao je Krstović.

On je klasični golgeter, ali nije samo igrač šesnaesterca. To se posebno vidjelo ove sezone, kada je Zeta, najmlađa ekipa u ligi, igrala, po gotovo opštem mišljenju i najbolji fudbal.

„Trebalo mi je malo vremena da se naviknem na prvoligaško takmičenje. Sve je bilo drugačije u odnosu na omladinsku konkurenčiju, individualni kvalitet ne dolazi lako do izražaja. Mislim da sam dobro prošao proces prilagođavanja”, istakao je Krstović.

To je čak i preskromno rečeno za mladića koji je za kratko vrijeme stekao reputaciju jednog od najboljih fudbalera domaćeg šampionata, i koji je prošle godine, u anketi FSCG zauzeo treće mjesto na listi najboljih igrača u Crnoj Gori, iza Igora Ivanovića i Miljana Vlaisavljevića, a našao se u idealnom timu sezone, u glasanju koje je organizovalo SPF CG.

Iako svjestan talenta, ističe da je najvažniji predan i kvalitetan rad...

„Svjestan sam da bez treniranja i odričanja ne mogu postići ništa. U periodu kada treniram slabije, odmah osjetim da mi nešto nedostaje. Rad je postao sastavni dio mog života”, ističe Krstović.

O njemu se piše i priča van granica Crne

25

golova u šampionatu
Crne Gore postigao je
Krstović

Gore. Mediji su javljali o interesovanju Partizana, zatim Anderlehta, nedavno Palerma i Udinezea...

„Strpljiv sam, ali naravno da želim

Kao i svaki dječak koji se ozbiljno bavi fudbalom, i Nikola Krstović ima idole sa najveće scene. A kao klasična devetka, njegov izbor je logičan.

„To su Zlatan Ibrahimović i Robert Lewandowski. Obožavam njihov stil igre i divim se njihovoj lakoći postizanja golova”.

Ni Ibra i Lewandowski ne igraju u njegovom omiljenom klubu...

„Navijam za Barselonu”, otkrio je Krstović.

da se oprobam u jačoj ligi. Želim da napravim korak naprijed, a kada će to biti – vidjećemo. Ambiciozan sam i mislim da je to veoma pozitivna osobina”.

Već sa 17 godina je debitovao za mladu reprezentaciju Crne Gore, biće jedan od aduta Mojaša Radonjića u narednom ciklusu, a jedan od njegovih najvećih ciljeva je dres seniorskog nacionalnog tima...

„Slagao bih kada bih rekao da se ne nadam da ču u bliskoj budućnosti dobiti poziv na širi spisak. Za mene je reprezentacija sve. Igrati za svoju zemlju je velika čast. Sanjam da jednog dana igrat za naš prvi tim”, rekao je Krstović.

Borba za titulu, plasman Evropu i opstanak u Telekom 1. Crnogorskoj fudbalskoj ligi obilovaće neizvjesnošću na proljeće - to je zaključak nakon 19 odigranih kola jesenje polusezone.

Fudbaleri aktuelnog šampiona, nikšićke Sutjeske, osvojili su jesenju titulu zahvaljujući dobroj seriji rezultata u finisu polusezone, ali njihova prednost nije dvo-cifrena, kao što je bio slušaj prošle godine.

Zeta i OFK Titograd, koji zaostaju četiri, Budućnost, koja kasni sedam, pa čak i Petrovac, koji ima osam bodova manje od lidera, nadaju se da će na proljeće uspjeti da pritisnu Nikšićane, eventualno i dostignu prednost.

Sutjeska je, naravno, glavni favorit - uz bodovnu prednost, ekipa Nikole Rakojevića pokazala je kvalitet i ozbiljnost dostojeće lidera na tabeli.

- I pored dosta šarenog, da ne kažem neuspješnog starta sezone, ni u jednom trenutku nismo odustajali od našeg cilja. Vjerovali smo da možemo da se vratimo na pravi put, i kada smo imali pet bodova manje od Budućnosti, čak i kada smo imali osam bodova manje od OFK Titograda - kazao je trener Sutjeske Nikola Rakojević, naglasivši da njegova ekipa zbog evropskih utakmica nije imala prave pripreme, kao i da su se novi fudbaleri kasnije priključili, što je sve uticalo na nešto slabiji start sezone.

Upravo su veliki preokreti na tabeli i naizmjenične serije pozitivnih i negativnih rezultata, bile jedna od glavnih karakteristika jesenje polusezone.

Tako su fudbaleri OFK Titograda, koji su počeli sezonu sa trenerom Igorom Pamićem, bili bez poraza u prvih devet kola (šest pobjeda i tri remija), onda nisu mogli da pobijede šest utakmica utakmica (pet poraza i remi), da bi polusezonu završili sa tri pobjede i posljednja četiri runde.

Dovoljno za diobu drugog mesta, sa Zetom.

- Kada se sve sumira - zadovoljan sam. Preuzeo sam ekipu samo nekoliko dana prije početka prvenstva, u momentu kada uopšte nisam poznavao fudbalere, ali ni protivničke ekipe. U početku smo možda imali i malo sreće sa rezultatima, kasnije nam se to vratio jer nismo pobjedivali i kada smo igrali dobro, ali na kraju je sve došlo na svoje, u posljednjih nekoliko kola jeseni igrali smo najbolji fudbal u ligi - istakao je Pamić.

Hit polusezone je Zeta: Najmlađa ekipa

NEIZVJESNOST KARAKTERISALA JESENJU POLUSEZONU U TELEKOM 1.CFL

BIĆE BURNO na proljeće

u ligi, sastavljena od igrača koji su uglavnom ponikli u omaldinskoj školi tima sa Trešnjice, završila je polusezonu nevjerojatnom serijom od 14 utakmica bez poraza (osam pobjeda, šest remija).

Dovoljno za drugo mjesto na tabeli, zbog bolje gol-razlike od OFK Titograda.

- Ni u jednom meču ove sezone nismo igrali ispod očekivanja, ali baš ni u jednom - podsjeća trener Dragoljub Đuretić.

Na nekim mečevima u finisu polusezone, od 18 igrača u protokolu Zeta je imala čak 12 omladinaca.

- Sve to govori koliko je bilo teško u

prvom dijelu sezone i kakav smo uspjeh napravili. Zadesilo nas je i ljetos mnogo problema, ekipa je imala malo pripremnih mečeva, a ja sam došao svega sedam-osam dana prije početka prvenstva - dodao je Đuretić.

Iako je u jednom momentu bila na prvom mjestu, Budućnost je završila polusezonu na 4. poziciji, sa sedam bodova manje od vodeće Sutjeske, kao i sa serijom od sedam mečeva bez pobjede.

Podgoričani su promijenili tri trenera tokom jeseni, sve je to uticalo na turbulentnu polusezonu, ali novi trener, Branko

Sutjeska i Zeta su rivali na samom vrhu

Sa meča OFK Titograd - Petrovac

Sa utakmice Budućnost - Lovčen

Brnović, koji je preuzeo ekipu u oktobru, vjeruje da će sve biti bolje na proljeće, kada ekipa odradi pripreme.

- Očekivao sam da će Budućnost na polusezoni imati pet bodova prednosti na vrhu, a realnost je takva da imamo minus sedam. To nas ne zadovoljava, želimo više i bolje - kazao je Brnović.

- Sutjeska je ozbiljan klub, ima dobru ekipu, iskusnog trenera. Tu je i Zeta, sa kojom se nikad ne zna, kao i Titograd koji se vratio u igru za trofej. Petrovac je nezgodan, a tu je i još ekipa koje mogu da pomrse račune. Biće teško na proljeće, ali sa pojačanjima koje želimo, očekujem novu, puno bolju Budućnost - kazao je Brnović.

Petrovac je najpriyatnije iznenađenje jesenjeg dijela polusezone. Ekipa Rudolfa

ČETVORKA U BORBI ZA TROFEJ KUPA

Tri od četiri tima koja konkurišu za sam vrh tabele u prvenstvu, tražiće put do trofeja u Kupu - u pitanju su Sutjeska, Budućnost i Petrovac. Četvrti tim koji se plasirao u polufinale je cetinjski Lovčen. Polufinalni dueli na programu su u aprilu, kada će biti obavljen žrijeb. Pobjednik finala, koje će maju biti odigrano na stadionu pod Goricom, izboriće pravo nastupa u kvalifikacijama za Ligu Evrope.

Sva četiri tima po jednom su osvajala Kup u samostalnoj Crnoj Gori - Petrovac 2009, Budućnost 2013, Lovčen 2014, a Sutjeska 2016. godine.

Marčića je na svega nekoliko bodova od evropske zone, a plasirala se i u polufinale Kupa.

- Potajno smo i očekivali visok plasman. Napravili smo dobru selekciju - tražio sam od uprave da zadržimo kostur tima iz prošle sezone, što je ispunjeno. Posljedica toga su dobri rezultati - rekao je Marčić.

Solidnu polusezonu imao je i Grbalj, koji je uhvatio korak nakon lošijeg starta i jesen okončao na 6. mjestu. Iskra je išla obrnutim putem - dobro je počela, potom usporila, za 7. poziciju na tabeli, ispred Rudara, koji je završio osmi sa čak 10 remija u 19 kola.

Lovčen i Mornar su kao domaćini cijelu jesen igrali na neutralnim terenima, što se odrazilo na konačan plasman - Cetinjani su završili pretposljednji sa tri, a Barani posljednji sa svega jednom pobjedom.

Telekom 1. CFL									
#	TIM	UT.	POB.	NER.	POR.	G+	G-	GR	BOD.
1.	SUTJESKA	17	9	5	3	24	10	-14	32
2.	ZETA	17	7	7	3	14	8	-6	28
3.	BUDUĆNOST	17	7	6	4	15	11	-4	27
4.	PETROVAC	17	8	3	6	20	16	-4	27
5.	OKT TITOGRAD	17	7	5	5	14	16	-2	26
6.	RUDAR	17	4	9	4	13	16	-3	21
7.	ISKRA	17	5	5	7	15	18	-3	20
8.	GRBALJ	17	4	7	6	15	11	-4	19
9.	LOVČEN	17	3	7	7	14	24	-10	16
10.	MORNAR	17	1	6	10	8	22	-14	9

■ Liga Kampiona (kvalifikacija) ■ Bara 2
■ Liga Evrope (kvalifikacija) ■ Druga liga

Telekom 1.CFL

Kada se govori o zdravstvenim problemima fudbalera, obično se po-misli na fizičke povrede – na tetive, prepone, meniskus...

O problemima druge prirode ne priča se mnogo, ali je sve više igrača koji su otkrili da su se tokom i nakon karijere borili sa depresijom, patili od anksioznosti, bolesti zavisnosti...

Bolesti modernog doba prisutne su i u najglamuroznom sportu i na najvećoj sceni. Možda čak i u većem obimu nego u ostalim djelatnostima...

“Očekivanja koje profesionalni fudbaleri postavljaju sami sebi, očekivanja klubova, trenera i svjetske javnosti – definitivno postaju prepreke koje mnogi od njih ne mogu da prevaziđu na lagan način, a da se posljedice ne osjeti”, kaže Maida Burdžović, specijalista psihijatrije, koja je nedavno, ispred Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore, bila u Amsterdamu na seminaru koji je bio posvećen mentalnom zdravlju fudbalera, a koji je organizovao FIFPro.

Priča Bojana Krkića da je tokom cijele karijere patio od anksioznosti obišla je svijet. Nedavno je Andres Iniesta otkrio da je razmišlja o samoubistvu...

“Kada pričamo o poremećajima, problem depresije u svijetu fudbala je, recimo, često prisutan. To je maskirana depresija, koja nije prepoznata na vrijeme i tretirana na način na koji bi trebalo da bude. Takođe, više nije iznenađenje kada se pročita da fudbaleri potežu za psihoh-aktivnim supstancama, ali se malo ko zapita zbog čega se to događa”, napominje Burdžović.

Mnogima od njih novac koji zarađuju nije dovoljan da kupi – sreću, mir, stabilnost u životu, koji je od djetinstva specifičan...

“Njihovo djetinjstvo i odrastanje su drugačiji, dugi niz godina, ili dugi niz dana u godini, oni su odvojeni od porodice, najbližih, nisu u mogućnosti da se relaksiraju i opuste u prijatnom okruženju... Koliko god im mi zavidjeli, oni imaju stanje trpljenja, u kome zadovoljstvo i uspjeh brzo planu do visokog nivoa, zbog gola ili pobjede, ali se odmah pred njima postavljaju novi zahtjevi. Oni definitivno imaju odričanja koja su veća nego što ih ima običan čovjek. Mali broj njih je dovoljno zrelo da shvati da je to put koji ih troši i da im je potrebna pomoć da to shvate, kao i da shvate kada je vrijeme da završe karijere”, ističe Burdžović.

Zbog toga su vrhunski fudbaleri, koji godinama traju i blistaju na najvećem nivou, ne samo ekstremno talentovani i fizički

PREDSTAVNICI SPFCG NA SEMINARU U AMSTERDAMU

Mentalno zdravlje fudbalera: Tema o kojoj se malo govori

spremni, već i mentalno jaki...

“Strah od uspjeha i neuspjeha je gotovo podjednak. Oni ne mogu da budu emocionalno labilni, jer labilnost ne dozvoljava brz oporavak od uspjeha ili neuspjeha”, ističe Burdžović.

JANOVIĆ: OVO JE POČETNI KORAK

Seminar u Amsterdamu je nastavak aktivnosti koje Sindikat profesionalnih fudbalera Crne Gore sprovodi u cilju pružanja usluga našim igračima.

“Zahvaljujući FIFPro organizaciji proširili smo opseg našeg djelovanja. O ovom temi se prvi put razgovara u Crnoj Gori, ali ovo mora da bude samo početak priče. Ovo je početni korak, nastojaćemo da animiramo i ostale organizacije, kako bi našem članstvu pružili i usluge ove vrste”, rekao je Željko Janović, predsjednik SPFCG.

IVANA ČABARKAPA: ČULA SAM MNOGO KORISNIH SAVJETA I PRIMJERA

Na seminaru u Amsterdamu bila je Ivana Čabarkapa, golman naše ženske fudbalske reprezentacije.

“Čast mi je što sam predstavljala Crnu Goru na ovom sjajnom skupu, na kome sam čula mnoga korisna stvari i koje će pokušati da prenesem i da iskoristim”, kazala je Čabarkapa.

U Amsterdamu je shvatila koliko je važno imati podršku tima i saigrača, ili saigračica...

“Fudbal je kolektivni sport i svi bi trebalo da budemo kao porodica. Mnogo je važna atmosfera u ekipi”, naglasila je Ivana.

Veliki problem modernog fudbala je i kocka...

“Čuli smo primjere da veliki broj igrača, nakon karijere, bukvalno potonu. Navikli su da imaju novac, da žive jedan način života, a kada se taj dio završi – ne znaju šta će, mnogi se odaju porocima i bukvalno ostanu bez ičega. Jednostavno, nema novca koji se ne može potrošiti, a to mnogima nije jasno. O životu nakon karijere mora da se vodi računa”, kazala je Ivana.

“Očekivanja koje profesionalni fudbaleri postavljaju sami sebi, očekivanja klubova, trenera i svjetske javnosti – definitivno postaju prepreke koje mnogi od njih ne mogu da prevaziđu na lagan način, a da se posljedice ne osjete”, kaže Maida Burdžović, specijalista psihijatrije

veći nego što oni mogu da iznesu”, ističe Burdžović.

Prva ciljna grupa koju bi trebalo edukovati su treneri...

“Zato što su oni prvi koji bi trebalo da nađu način kako da priđu svima pojedinačno da bi tim bio uspešniji. Recimo, kapiten ne smije da bude neko ko je favorizan, koga treneri ili uprava voli. Individualan pristup je najvažniji”, kazala je Burdžović.

NAJBOLJI FUDBALER 2018. GODINE

Luka Modrić – kako se kaliočelik: **Ključno je vjerovati u sebe**

Luka Modrić – fudbaler koji je prekinuo najveću dominaciju u istoriji fudbala.

Od 2008. do 2018., samo dva igrača su dijelila naslove za najboljeg. Zasluzeno...

Ali, hrvatski as je u godini na izmaku, ipak, pokazao više – po mišljenju igrača, trenera, navijača, novinara...

U svim mogućim izborima bio je bolji od Kristijana Ronaldia i Lea Mesija, bio je bolji od Antoana Grizmana, od Kilijana Mbapea, Edena Azara...

Na sporadične kritike, koje uglavnom dolaze od ljudi bliskih igračima koji su, možda, i veće zvijezde od njega, mirno odgovara:

„Iskreno rečeno, nemam poseban komentar. U svim izborima, različitim glasačkim baza, nadmoćno sam osvajao prva mjesta. Dakle, sa svih strana dolazio je isti stav - da sam bio najbolji u sezoni, godini. Zato se ne opterećujem polemikama. Meni niko nije ništa poklonio, nemam iza sebe logističku podršku i kampanju, nametnuo sam se isključivo igrama. Zato mi je posebno drago i zato se osjećam zasluzenim dobitnikom priznanja. Stvari su, po meni, vrlo jednostavne - Kristijano Ronaldo i

Mesi su dva fenomena, koja su igrački dominantna desetak godina. Iznad svih su. Ali, valjda nešto znači to što su isti rezultati glasanja kod selektora, trenera, igrača, legendi fudbala, novinara i navijača. Ako

ćemo da glasamo o kvalitetu igrača, preostaje da se odmah podijele trofeje Mesiju i Ronaldu dok god budu aktivno igrali, te da se ukinu bilo kakvi izbori“, rekao je Modrić.

Godinama je Modrić jedan od najcjenjenijih veznih igrača na svijetu, jasno je koliki je njegov doprinos uspjesima Realu, posebno u Ligi šampiona, ali 2018. godina je bila posebna – zbog Mundijala, na kome je Hrvatsku vodio do plasmana u finale.

„Da mogu, sada bih

sve te svoje nagrade dao u zamjenu za pobjedu u finalu Mundijala. Da nije tima, kako Real, a pogotovo reprezentacije, ne bih dobio nagrade. Zato sva priznanja vidim kao simbolično priznanje svim saigračima sa kojima sam osvajao trofeje. Niko nije iznad tima i niko ne može ništa bez saigrača“, ističe Modrić.

Njegov fudbalski put bio je tipičan za gotovo sve velike igrače sa ovih prostora.

Kao Dinamov talenat se kalio u bosansko-hercegovačkoj ligi, u Zrinskom, sticao iskustvo u hrvatskom šampionatu, korak po korak išao ka najvećoj sceni – prvo u Totenhemu, pa u Realu...

„U fudbalu je ključno vjerovati u sebe, pogotovo onda kada vam drugi ne vjeruju. Tokom cijele karijere pratila me skepsa - uvijek sam bio krhkog grude, mali, mršav, nejak. Svaki takav stav, ili pogled meni je bio dodatni motiv. Uvijek sam imao vjeru

u sebe, u tome je vjerovatno ključnu ulogu odigrala porodica. Posebno mi je majka čvrsta kao stijena, otac je isto uporan i jak, iako više odaje emocije. Usadili su mi da ne dam na sebe, ne priznam nikome da može više od mene“, rekao je Modrić.

Prvi veliki „udarac“ u karijeri doživio je kada je jedan od najboljih trenera 21. vijeka Arsen Wenger odbio da ga dovede u Arsenal.

„Rekao je da mu nije potreban takav igrač. Takvo je bilo njegovo mišljenje o meni u tom trenutku, a za mene još jedna prepreka koju treba da savladam.“

Iako je već bio igrač visoke reputacije kada je klupu Realu preuzeo Zinedin Zidan, dolazak legendarnog Francuza bio je možda i prekretnica u karijeri i najava najljepših dana.

„To neću nikad zaboraviti. Kada je postao trener, pozvao me u kancelariju poslije treninga i objasnio mi kakvog me vidi kao igrača i što očekuje od mene.

Rekao mi je da sam za njega važan igrač i da me vidi kao fudbalera koji bi budućnosti mogao da osvoji Zlatnu loptu. Kad ti to kaže neko poput Zidanea, to diže moral“, rekao je Modrić.

Rio Mavuba: Rođen na moru, rođen da život drugih učini boljim

Prije devet godina, nekadašnji fudbaler Bordoa, Viljareala i Lila Rio Antonio Mavuba osnovao je fondaciju „Siročići Makale“.

Cilj je bio da pomogne djeci iz svoje domovine, iz Makale, predrgađa Kinšase, glavnog grada Konga – siromašnoj i bez roditelja - da dobiju nadu u bolji život.

Nakon što je sakupio dovoljno novca, izgradio je sirotište, a prošle godine i školu, udaljenu pet kilometara.

Bivši francuski reprezentativac, koji sada ima 34 godine, slobodno vrijeme provodi je sa djecom, a kako kaže, planira da se po završetku karijere potpuno posveti humanitarnom radu.

„Ovo je moj dug i obaveza prema djeci iz moje domovine“, kazao je Mavuba, koji ove sezone igra za francuskog trećeligaša Merinjaka.

Djeca, a u školi ih je trenutno 31, zovu ga Papa Rio – za njih je on sportski učitelj, mentor, neko ko im, umjesto roditelja, prenosi iskustva i uči vrijednostima života.

Ono što djeci nikada ne priča je – njegov život.

Rio Mavuba je, naime, rođen na moru, dok je sa roditeljima bježao od strahovitog građanskog rata u Angoli, odakle je njegova majka.

„Ja sam čovjek bez mjesta rođenja – u pasošu mi je

pisalo ‘rođen na moru’, ispričao je Mavuba. U improvizovanom brodiću, došao je na svijet, uspio da preživi put do Francuske i sve životne udarce.

I on je rano postao siroče – majka mu je umrla kada je imao dvije, otac kada je tek napunio 14 godina. Njegov otac Riki Mavuba Ndokija Ndobme bio je fudbalski reprezentativac Konga (tadašnjeg Zaira), igrao je na Svjetskom prvenstvu 1974. godine u Njemačkoj.

„Oni nisu dočekali da vide dokle sam stigao i to je moja najveća bol“, rekao je svojevremeno Mavuba, koji je, kao i njegovi roditelji dobio prvo status političkog izbjeglice, a zatim i francusko državljanstvo.

Upisao je 13 nastupa za Francusku, bio član nacionalnog tima „tricolora“ na Mundijalu 2014. godine.

„Želim da ova djeca imaju veću šansu da uspiju, jer moj primjer je možda jedinstven i slučajan“, kazao je on.

„Želim da im dam nadu u budućnost, daleko od ratova, bijede, bijede...“

T o
bi bila
m o j a
najve-
ća pobje-
da“.

Golgeterka izvan svih šablonu

ispisala je istoriju, bila je prva u jednom veličanstvenom događaju, ali se svijet neočekivano fokusirao na nešto sasvim drugo. Pitanje nije bilo vezano za njen talenat, za ono što najbolje zna da radi. Nije bilo vezano ni za broj golova koje je postigla, ni za broj trofeja koje je osvojila.

Umjesto toga, na blještavoj sceni pariske Grand palate moralna je da odgovara na pitanje „zna li da tverkuje“?

Tako je biti najbolja fudbalerka na svijetu, prva, istrojska dobitnica Zlatne lopte „Frans fudbala“.

Ada Hegerberg, 23-godišnja Norvežanka iz Moldea, je valjda posljednja osoba kojoj treba da postavljate takva i slična pitanja. Francuski di-džej Martin Solveig, voditelj programa, optužen je za seksizam (tverkovanje - zavodljiv ples uz kostantno njihanje zadnjicom) i ko zna za šta još, a iako je Ada, uz elegantno „ne“ na bini, nakon ceremonije prokomentarisala da nije previše potrešena - to su stvari protiv kojih se bori od početka karijere.

- Naravno da sam očekivala pitanje o fudbalu, o tome kako se osjećam, šta znači

biti prvi ženski dobitnik Zlatne lopte, ali nema veze - srećna sam što sam dobila ovo priznanje, što sam prva u nečemu što će postati tradicija. A to šta se piše i priča po društvenim mrežama, ne zanima me - kazala je Ada. „Frans fudbal“, ugledni pariski magazin, odlučio je da od ove godine ustanovi i žensku „Zlatnu loptu“ - i pridoda je muškoj nagradi, staroj 62 godine, vjerovatno najprestižnijem individualnom priznanju u svijetu sporta. Dobila ga je fudbalerka koja ima 23 godine, a već je osvojila tri Lige šampiona. Igra za francuski Lion, minule sezone je srušila rekord po broju golova u jednoj sezoni LŠ (33 na 21 meču).

Iako su pred Adom najbolje fudbalske godine, ona je veoma blizu impozantnog ostvarenja - 300 golova u seniorskoj karijeri.

Čudno, ali u neku ruku i prirodno sa njenim buntovničkim duhom, tek - prva dobitnica Zlatne lopte vjerovatno neće igrati na SP za žene, koje se održava 2019. u Francuskoj.

Još 2017. godine povukla se iz reprezentacije Norveške, na neodredeno vrijeme, nezadovoljna kako se ženski fudbal tretira u

njenoj zemlji. Sedam mjeseci prije ženskog Mundijala još nije opozvala svoju odluku.

- To je mračna strana fudbalske karijere - navela je Ada. Nije pomoglo ni to što je Fudbalski savez Norveške 2017. godine izjednačila primanja za muškarce i žene u fudbalu, kao prva federacija koja je to uradila u istoriji.

- Nije sve u novcu - navela je Ada.

- U pitanju su pripreme, akcija, profesionalizam - neke ključne tačke koje su uticale na moju odluku.

Mundijal se bliži, a FS Norveške se nadaju da će Ada Hegerberg promijeniti svoju odluku, te da će imati najbolju igračicu na raspolaganju.

Posebno zbog toga što je upravo ona, kada je 2014. stigla u Francusku, istakla da je imala sreću što je odrasla u Norveškoj:

- U mojoj zemlji muškarci i žene imaju jednakе šanse da uspiju - kazala je tada.

Kao najveću podršku u životu, Ada ističe svoju majku. A ona s ponosom naglašava kako je njeni kćerka „spremna da žrtvuje svoju karijeru kako bi naredne generacije fudbalerki imale veće šanse za uspjeh.“

O primjerni tehnologije, zdravlju fudbalera i anti-doping strategiji

Rim je od 27. do 29. novembra bio domaćin Kongresa Međunarodnog udruženja profesionalnih fudbalera (FIFPro). Tokom trodnevnog skupa, kojem su prisustvovali delegati iz gotovo 70 zemalja, pored redovnih tema, bilo je riječi o značaju uvođenja novih tehnologija u fudbalu, zdravlju i zaštiti fudbalera i anti-doping strategiji.

SASTANAK ODBORA ZA SOCIJALNI DIJALOG

Sastanak Odbora za sektorski socijalni dijalog u profesionalnom fudbalu, u čijem radu učestvuju predstavnici FIFPro, UEFA, ECA (Evropsko udruženje klubova) i EPFL (Evropsko udruženje profesionalnih liga), održan je 23. novembra u Briselu. Teme o kojima se raspravljalo obuhvatale su okvir za primjenu sporazuma socijalnih partnera, radni status, zaštitu i zdravlje na radu fudbalera, disciplinska pravila, zaštitu maloljetnih lica u fudbalu. Sastanak je održan pod pokroviteljstvom Evropske komisije. SPFCG je na sastanku predstavljao Vladimir Krsmanović, generalni sekretar.

Kako je ocijenjeno, uvođenje VAR tehnologije na Svjetskom prvenstvu imalo je pozitivan efekat u pravcu minimiziranja mogućnosti sudijske greške koja može da utice na ishod utakmice, ali je skrenuta pažnja da primjena novih tehnologija mora biti jasno regulisana i u cilju unapređenja igre. S druge strane, nekontrolisana primjena tehnologije mogla bi da dovede do zloupotrebe u cilju neovlašćenog prikupljanja podataka.

Istaknuto je jasno opredjeljenje FIFPro-a, poštujući komercijalne aspekte ovog sporta, da je neophodno uzeti u obzir fizičke i psihičke limite fudbalera. Konstatno uvođenje novih takmičenja i samim tim povećanje broja utakmica sve više opterećuje i iscrpljuje igrače, koji imaju sve manje vremena za odmor i oporavak.

Delegati su bili saglasni da je borba protiv dopinga u sportu jedan od osnovnih stubova njegovog integriteta, ali FIFPro ima zamjerki na proceduru donošenja pravilnika, odnosno kodeksa Svjetske asocijacije za borbu protiv dopinga, gdje se traži veća uključenost predstavnika vrhunskog sporta.

Sindikat profesionalnih fudbalera Crne Gore predstavljali su predsjednik Željko Janović i generalni sekretar Vladimir Krsmanović.

Pepe je grubijan na terenu, a van terena veliki čovjek

Turska avantura nekadašnjeg defanzivca Real-a - Pepea, završena je nakon godinu i po. Portugalski reprezentativac ide iz Bešiktaša, koji zbog ekonomski krize i loše finansijske situacije ne može da ispunи obaveze iz njegovog ugovora.

Pepe je shvatio situaciju i prijateljski se rastao sa klubom.

Prije odlaska je, međutim, napravio gest koji je oduševio tursku javnost i kojim je pokazao da je na terenu često grub, bezobrazan, „prljav“ igrač, a van njega - čovjek.

On je, naime, iz svog džepa isplatio po jednu mjesečnu platu osoblju kluba, koje je mjesecima bez zarade - radnicima u klupskoj kuhinji, ljudima koji brinu o terenima u trening kampu, čistačicama...

„Rastanak je bio u suzama“, pišu turski mediji.

Pepe je za Bešiktaš odigrao 52 utakmice, postigao sedam golova i upisao tri asistencije.

Krajem 20. vijeka kalčo je bio na vrhuncu – mnogi asovi zarađivali su platu na Apeninima, a tereni duž „čizme“ bili su idealni za razvoj budućih zvjezda italijanskog fudbala.

Jedna od njih zasijala je 18. decembra 1999., na stadionu „Sveti Nikola“, kada je Bari dočekao ekipu Inter.

Opjeni hladnim decembarskim vazduhom, navijači su čekali posljednji sudijski zvižduk. Nije bilo naznaka da će rezultat (1:1) biti promijenjen. A onda se u 88. minuti ukazao Antonio Kasano. Dijete Barija, rošavi tinejdžer, maestralno je primio dugu loptu, izludio Blana i Panućića, kao da se poigrava sa vršnjacima u kraju i zatresao mrežu „nerazura“. Erupcija u italijanskoj luci i najava velike karijere.

Teško djetinjstvo

Kasano je imao teško djetinjstvo – majka je radila dva posla da bi prehranila porodicu, koju je otac napustio. Fudbal je bio prilika da mladi Antonio kreće pravim putem. O tome je pisao u autobiografiji „Sve ču vam reći“.

„Da se utakmica između Barija i Inter-a nije dogodila, vjerovatno bih danas bio kriminalac. Talenat i fudbal su me spasili lošeg života.“

U dresu Barija fudbalski zanat pekao je do 2001., a onda je za 30 miliona eura prešao u Romu, što je, do tada, bila najveća suma izdvojena za nekog tinejdžera. Prvu sezonu krunisao je titulom najboljeg mладог igrača u Seriji A, da bi potom na površinu isplivali zli duhovi, koji će ga pratiti tokom karijere. Boravak u Rimu, uz Frančeska Totija i u njegovoj sjenci, obilježili su, međutim, sukobi sa trenerima – počelo je sa Fabiom Kapelom, a završilo se sa Lučanom Spaletijem. Volio je da se raspravlja sa sudijama. U drugom meču finala Kupa 2003. protiv Milana dobio je crveni karton, nakon čega je gestikulirao ka arbitru sa dva podignuta prsta, aludirajući na đavolje rogove.

U sukob je došao i sa upravom oko novog ugovora. Čelnici Rome izgubili su strpljenje, pa je u januaru 2006. „Fantantonio“ prodat madridskom Realu.

Život u Madridu

Dres „kraljevskog“ kluba nije ga motivisao da pokaže raskošno fudbalsko umijeće. Veliki plejboj i gurman u Madridu je živio punim plućima.

„Bio sam zavisnik od seksa. Imao sam priliku da to radim svakog dana, jer bio sam Antonio Kasano igrač Real-a“ pričao

**DRAGULJ IZ BARIJA
ZAVRŠIO KARIJERU**

Antonio Kasano: Najtužnija stvar u životu je protraćen talenat

LIPJA BIH NAJRADIJE PRETUKAO

Ispadi su obilježili i karijeru u dresu Italije.

„Ne znam da li ima homoseksualaca u svačionici, nadam se da ih nema. U svakom slučaju, to je njihov problem i nema veze sa mnom“, rekao je uoči prvenstva Evrope 2012. Osim 2012., dres „azura“ nosio je na Euru 2004. i 2008. Učestvovao je na Mundijalu u Brazilu 2014., ali ga nije bilo na spisku putnika za planetarne smotre fudbala 2006. – Italijani su tog ljeta postali svjetski prvaci – i 2010. Zanimljivo, oba puta selektor je bio Marćelo Lipi. „Lipija bih najradije pretukao“, pričao je Kasano 2010. godine.

jednog, pa je Kasano otišao na pozajmicu u Sampdoriju, da oživi karijeru.

I uspio je donekle u tome. U tandemu sa Đampaolom Pacinijem predvodio je tim iz Ligurije do četvrtog mjesta u Seriji A i kvalifikacija za Ligu šampiona 2010.

Ali, „ludilo“ ga nije napuštalo. Suze u meču sa Torinom zbog žutog kartona i izostanka iz tima pred duel sa Romom, nasrtaji na sudije, odsustvo sa klupske svečanosti...

Sljedeća destinacija bio je Milan.

Zdravstveni problemi

Tokom boravka u Gradu mode suočio se sa zdravstvenim problemima. U novembru 2011., po povratku sa gostovanja Romi doživio je blaži infarkt zbog srčane anomalije. Operacija je bila obavezna.

Fudbalu se vratio par mjeseci poslije hirurške intervencije, ali je ubrzo razdužio opremu „rosonera“. Uslijedile su epizode u Interu, Parmi i ponovo Sampdoriji, da bi prošle godine potpisao za Veronu. Grad ljubavi napustio je poslije osam dana i prvi put objavio povlačenje. Iz penzije se vratio početkom ovog mjeseca – pokušao je u Virtus Entelji, ali nije izdržao. Uslijedilo je konačno zbogom fudbalu.

„Fudbal mi je toliko toga dao. Hvala navijačima, ali i onima koji me nijesu podržavali“, poručio je Kasano.

Najtužnija stvar u životu je protraćen talenat, reći će

Robert De Niro sinu u filmu „Priča iz Bronksa“. Antonio Kasano zna to dobro.

je mangup iz Barija, priznavši da je spavao sa preko 600 žena.

Zbog pretjeranog uživanja u hrani, zaradio je nadimak „El Gordito“ – Debeljko. A kada je ljeta 2006. na klupu „galaktikosa“ sjeo Fabio Kapelo, bilo je jasno da od karijere u Španiji nema ništa.

„Kapelo je lažan kao novac iz Monopola. Jednom me je poslao na zagrijavanje i nije me ubacio u igru. Poslije meča sam mu rekao da je go... i loš čovjek.“

Don Fabio nije imao razumijevanja za Kasanove ispadne. Iziritan, skovao je termin „kasanata“ – riječ se odnosi na nepromišljene postupke fudbalera.

U Madridu je bilo mjesto samo za

RECOGNISE RESIST REPORT

say no to match-fixing

SAY NO

2

MATCH-FIXING

KONTAKTIRAJTE NAS

Džan 14, 81000 Podgorica

Tel: +382 20 513 531

Fax: +382 20 513 531

info@spfcg.org

spfcg@t-com.me

PREDSJEDNIK SPFCG

ŽELJKO JANOVIĆ

+382 68 813 451

zeljko.janovic@spfcg.org

MEĐUNARODNA SARADNJA

VLADO KRSMANOVIĆ

+382 68 813 426

vladimir.krsmanovic@spfcg.org

ADVOKATI

FILIP JOVOCIĆ

+382 67 406 460

ALEKSANDAR KOVAČEVIĆ

+382 69 369 101

advokati@spfcg.org